ACTA FINAL DE LA IV REUNIÓN DE LA COMISIÓN MIXTA DE COOPERACIÓN EDUCATIVA Y CULTURAL ENTRE LOS ESTADOS UNIDOS MEXICANOS Y LA REPÚBLICA DE POLONIA

De conformidad con lo dispuesto por el Artículo XV del Convenio de Cooperación en el Campo de la Educación y la Cultura entre el Gobierno de los Estados Unidos Mexicanos y el Gobierno de la República de Polonia, firmado en Varsovia el 12 de junio de 1997, se celebró por videoconferencia el 10 de abril de 2017, la IV Reunión de la Comisión Mixta de Cooperación Educativa y Cultural entre México y Polonia.

La delegación mexicana fue presidida por la Doctora Martha Navarro Albo, Directora General de Cooperación Técnica y Científica, de la Agencia Mexicana de Cooperación Internacional para el Desarrollo (AMEXCID) de la Secretaría de Relaciones Exteriores. La delegación polaca fue presidida por Małgorzata Wierzejska, Directora del Departamento de la Diplomacia Pública y Cultural del Ministerio de Asuntos Exteriores. La relación de los asistentes a la videoconferencia de las dos delegaciones aparece en el Anexo.

Tomando en consideración los intereses actuales de México y Polonia, las Partes aprobaron el siguiente Programa de Cooperación para su realización durante el período 2017-2021, previamente acordado por vía diplomática y que no excluye la posibilidad de llevar a cabo acciones adicionales:

CUARTO PROGRAMA EJECUTIVO DEL CONVENIO DE COOPERACIÓN EN EL CAMPO DE LA EDUCACIÓN Y LA CULTURA ENTRE EL GOBIERNO DE LOS ESTADOS UNIDOS MEXICANOS Y EL GOBIERNO DE LA REPÚBLICA DE POLONIA PARA LOS AÑOS 2017 – 2021

A. EDUCACIÓN

I. Sistema educativo

Las Partes cooperarán en el campo del sistema educativo, a través de:

- El intercambio de experiencias, información, ejemplos de buenas prácticas implementadas en los sistemas educativos de ambas Partes;

- La promoción de la cooperación entre las escuelas y las instituciones del sistema educativo en todos los niveles,

- El fomento de las actividades y conferencias sobre el tema que es de interés mutuo.

Las condiciones organizativas y financieras de la cooperación arriba descrita serán consultadas, en cada caso, por las Partes interesadas.

Las Partes fomentarán la enseñanza de su lengua y cultura en las escuelas de otro país. La Secretaría de Educación Pública analizará la posibilidad de asignar un maestro del idioma español para que trabaje en la escuela primaria Nº 85 Benito Juárez en Varsovia.

II Educación Superior

a. Acuerdos de Cooperación Directa entre Instituciones de Educación Superior

Las Partes continuarán promoviendo la suscripción directa de acuerdos de cooperación entre instituciones de educación superior mexicanas y polacas, que incluyan intercambio de profesores, académicos, científicos, posgraduados y estudiantes, para la realización de estancias cortas o de investigaciones conjuntas. Específicamente se promoverán las siguientes acciones:

- La Universidad Nacional Autónoma de México (UNAM) y la Universidad de Varsovia continuarán la cooperación en el marco del acuerdo firmado y procurarán realizar proyectos conjuntos en materia de ciencia y didáctica.

- La UNAM y la Universidad Jaguelónica continuarán las negociaciones sobre la firma de un acuerdo de colaboración con miras a suscribirse en 2017.

- El Instituto Tecnológico y de Estudios Superiores de Monterrey (ITESM) continuará su colaboración con la Universidad Politécnica de Lodz y buscará fortalecer su relación con la Academia de Leon Kozminski, mediante el acuerdo que firmaron.

- El ITESM y la Politécnica de Varsovia buscarán firmar el acuerdo de cooperación para realizar proyectos de investigación conjuntos, así como intercambiar investigadores y estudiantes.

- En el marco del acuerdo de cooperación firmado en el año 2014, El Colegio de México y la Universidad de Varsovia buscarán promover el intercambio de investigadores y estudiantes, así como realizar proyectos conjuntos en materia de relaciones internacionales e historia. Al mismo tiempo, El Colegio de México y la Universidad Jaguelónica buscarán llevar a cabo negociaciones para la firma de un acuerdo de cooperación en el año 2017.

- La Universidad de Música Fryderyk Chopin de Varsovia y el Conservatorio Nacional de Música de México, junto con la Escuela Superior de Música, promoverán el intercambio académico, en primer lugar de profesores y otros académicos, y luego de estudiantes, de acuerdo con los detalles establecidos, incluyendo las condiciones financieras, determinadas directamente por estas instituciones.

- La Escuela Estatal Superior de Cine, Televisión y Teatro "Leon Schiller" de Lodz y el Centro de Estudios Cinematográficos de la UNAM realizarán gestiones pertinentes, con objeto de determinar el marco de la cooperación y estudiarán las posibilidades de suscribir el acuerdo sobre intercambio de profesores y estudiantes, así como la realización de proyectos conjuntos. Las instituciones acordarán directamente entre sí, los términos de esta cooperación, así como las condiciones financieras.

- Las entidades de la Universidad de Varsovia: Instituto de Relaciones Internacionales, Instituto de los Estudios Ibéricos e Iberoamericanos, así como el Centro de Estudios Latinoamericanos buscarán fortalecer los lazos de cooperación con: la Benemérita Universidad Autónoma de Puebla (BUAP), el Instituto Tecnológico y de Estudios Superiores de Monterrey (ITESM) - Campus Santa Fe, la Universidad de Monterrey (UDEM), la Universidad de las Américas Puebla (UDLAP), el Colegio Mexiquense, el Centro de Investigación y Docencia Económicas (CIDE), la Universidad Autónoma de Sinaloa (UAS) y la Universidad Anáhuac, entre otras.

- La Universidad Jaguelónica y el CIDE trabajarán conjuntamente para establecer los mecanismos que permitan una colaboración más cercana.

- El Instituto de Estudios Ibéricos e Iberoamericanos de la Universidad de Varsovia y el Colegio Mexiquense trabajarán conjuntamente en la publicación del Comentario y edición facsimilar del Códice Vaticano B, con miras a concluir el proyecto durante el periodo cubierto por este Programa.

b. Movilidad Científico – Académica

Las Partes impulsarán el intercambio de científicos, especialistas, profesores académicos e investigadores de los dos países, con objeto de participar en congresos internacionales, simposios, conferencias y otros encuentros organizados en el territorio del otro país, a fin de dictar cátedras o de realizar proyectos de investigación. El intercambio se realizará con base en invitaciones de instituciones de educación superior y de otras entidades científicas.

El número de participantes y las condiciones organizativas y financieras se determinarán, en cada caso, por las instituciones interesadas.

La Secretaría de Relaciones Exteriores (SRE), por conducto de la Agencia Mexicana de Cooperación Internacional para el Desarrollo (AMEXCID), señala que los académicos, especialistas y científicos polacos pueden visitar México en el marco de su Programa de Cátedras Especiales y de Conferencias de Alto Nivel de la Convocatoria de Becas de Excelencia del Gobierno de México para Extranjeros, si cumplen con los requisitos determinados en dicha convocatoria, que se publica anualmente.

c. Cooperación en Materia de Educación Superior

Las Partes promoverán el establecimiento de una cooperación entre instituciones de educación superior de los dos países, en particular en los programas de movilidad de profesores, académicos, posgraduados y estudiantes, así como el intercambio de información.

La Asociación Nacional de Universidades e Instituciones de Educación Superior (ANUIES) de México y la Conferencia de los Rectores Académicos de las Escuelas Polacas (CRASP) buscarán la firma del acuerdo, así como el desarrollar oportunidades de cooperación en materia de educación superior, programas de movilidad de científicos, profesores y estudiantes, e intercambio de información.

Adicionalmente, la ANUIES, en colaboración con la CRASP, proponen la realización de una Cumbre de Rectores en Varsovia, la cual favorecerá la creación de lazos de cooperación entre las instituciones de educación superior mexicanas y polacas, además de que incrementará la movilidad de estudiantes y académicos de los dos países.

d. Cátedras y Conferencias sobre México y sobre Polonia

Las Partes apoyarán iniciativas que tengan como objeto recibir en sus instituciones de educación superior a académicos visitantes que impartan conferencias sobre temas relacionados con la historia, cultura y costumbres, que enriquezcan los conocimientos generales del otro país. Las condiciones de las estancias se acordarán directamente entre las instituciones académicas interesadas.

Las Partes se congratulan por la firma, el 6 de julio de 2016, del Memorándum de Entendimiento Concerniente a la "Cátedra México" entre la Agencia Mexicana de Cooperación Internacional para el Desarrollo y la Universidad de Varsovia, lo que permitirá que un profesor imparta anualmente una conferencia de alto nivel y participe en un seminario dirigido a profesores e investigadores, alternando los temas: 1) una vez relacionados con el área de ciencias experimentales y, 2) otra con el área de ciencias sociales o humanidades.

III. Formación de Capital Humano

Las Partes buscarán en todo momento que exista reciprocidad en las condiciones ofrecidas a los becarios de ambos países.

a. Becas Ofrecidas por la Parte Mexicana

La Parte mexicana, por conducto de la AMEXCID de la SRE, ofrece siete (7) becas de excelencia con duración de hasta doce meses a la Parte polaca, para que nacionales polacos realicen estudios de posgrado (maestría, doctorado, especializaciones o investigaciones) en las instituciones de educación superior mexicanas mencionadas en la Convocatoria anual. Lo anterior, con base en la disponibilidad presupuestal de la Agencia.

Adicionalmente a estas becas, la SRE, por conducto de la AMEXCID, ofrece becas a ciudadanos polacos en el marco de los Programas Multilaterales y Especiales de la Convocatoria Anual de Becas de Excelencia del Gobierno de México para Extranjeros, en los que no hay un número definido para cada país y no se descuentan de la cuota de becas prevista con la Parte polaca en el presente Programa Ejecutivo. Lo anterior, con base en la disponibilidad presupuestal de la Agencia.

b. Becas ofrecidas por la Parte Polaca

La Parte polaca ofrece siete (7) becas anuales, con duración de hasta doce meses, para que nacionales mexicanos realicen estudios científicos de investigación en las instituciones de educación superior públicas, supervisadas por el ministro competente en materia de estudios superiores de Polonia.

En el marco de esta oferta de becas es posible realizar en las instituciones de educación superior públicas polacas los estudios de segundo ciclo (de maestría) en polaco o estudios de tercer ciclo (de doctorado) y los becarios de la Parte polaca estarán exentos de la obligación de sufragar los pagos por los estudios. Las prórrogas de la estancia (periodo de formación) se realizan de la oferta del año siguiente.

En el marco de la mencionada oferta de becas, la Parte polaca ofrece una beca, con duración de 9 meses, para realizar estudios científicos de investigación o para realizar los estudios de segundo ciclo (maestría) en polaco o estudios de tercer ciclo (de doctorado) en las instituciones de educación en áreas artísticas, supervisadas por el ministro competente en materia de asuntos culturales y patrimonio nacional.

La Parte polaca ofrece a los investigadores nacionales mexicanos el programa de becas "Thesaurus Poloniae", coordinado por el Centro Internacional de Cultura de Cracovia, dirigido a investigadores extranjeros de historia y el patrimonio cultural de la República de Polonia y de Europa Central.

Al mismo tiempo, la Parte polaca desea informar sobre el nuevo programa de becas "Ignacy Łukasiewicz", las cuales se ofrecen en dos niveles de aprendizaje:

- Estudios de maestría (segundo grado), precedidos por el curso de preparación con duración de un año, en las áreas de las ciencias exactas, naturales y estudios técnicos.

- Estudios de doctorado en las ciencias: matemáticas, químicas, físicas, biológicas, ciencias de la tierra, tecnología, agricultura, silvicultura y veterinaria.

En el programa mencionado, no se especifica el número de lugares para cada país en particular y las becas obtenidas no serán descontadas de la cantidad de becas establecidas en el IV Programa Ejecutivo.

IV. Enseñanza de Idiomas y Lenguas Indígenas

Las Partes facilitarán y reforzarán la enseñanza de sus respectivas lenguas y culturas en universidades del otro país, en particular mediante la realización de cátedras y cursos del polaco en México y del idioma español en Polonia.

Las Partes apoyarán también el intercambio de lectores a nivel de enseñanza universitaria.

a. Revitalización del Náhuatl

La Facultad de Artes Liberales de la Universidad de Varsovia desea continuar con el apoyo de la Secretaría de Educación Pública (SEP) y del Instituto Nacional de Lenguas Indígenas (INALI) de México y la Comisión Nacional para el Desarrollo de los Pueblos Indígenas (CDI), así como de instituciones de educación superior mexicanas, para la realización de proyectos literarios y académicos enfocados a la revitalización del náhuatl, que puede incluir la firma de acuerdos de colaboración.

b. Investigación en Lenguas Indígenas

El INALI de México ofrece a instituciones polacas interesadas:

En materia de Investigación:

- Información sobre diversidad lingüística en México: familias, agrupaciones y variantes lingüísticas.

- Metodología sobre el proceso de normalización de la escritura de las Lenguas Indígenas Nacionales.

- Asesoría en la elaboración de normas para la escritura de lenguas sin tradición escrita o poco unificada.

- Metodología sobre la documentación y creación de Archivo de Lenguas Indígenas Nacionales.

- Asesoría en la documentación de variantes lingüísticas sin registro o poco documentadas.

- Promoción del archivo físico y digital de las Lenguas Indígenas Nacionales.

En materia de Acreditación, Certificación y Capacitación:

- Estrategia de Formación, Acreditación y Certificación de Intérpretes y Traductores de Lenguas Indígenas.

- Diplomados para la Formación y Acreditación de Intérpretes de Lenguas Indígenas en los ámbitos de procuración y administración de justicia.

- Asesoría en la elaboración de estándares de competencia en materia de lenguas indígenas.

- Asesorías sobre la certificación por competencias, como una vía para la profesionalización de hablantes de lenguas indígenas.

- Promoción del Padrón Nacional de Intérpretes y Traductores en Lenguas Indígenas (PANITLI).

Asimismo, el INALI está en posibilidad de ofrecer experiencias exitosas, así como diversas publicaciones e investigaciones.

V. Juventud, Cultura Física y Deporte

a. Intercambio de Experiencias en el Campo de la Juventud

Las Partes apoyarán y darán incentivos a la cooperación en el área de la juventud, principalmente mediante el intercambio de información y experiencias, a fin de profundizar en el conocimiento de las realidades juveniles de los dos países.

b. Intercambio de Experiencias en Cultura Física y Deporte

Las Partes apoyarán la cooperación en el área de deporte, principalmente mediante el intercambio de información y experiencias, así como equipos de deporte, entrenadores y los expertos en el área de deporte.

Las Partes continuarán con las negociaciones para suscribir el Acuerdo de Cooperación en Materia de Cultura Física y Deporte entre la Comisión Nacional de Cultura Física y Deporte (CONADE) de México y el Ministerio del Deporte y Turismo de Polonia.

B. COOPERACIÓN EN ARTE Y CULTURA

I. Arqueología, Antropología, Conservación y Restauración del Patrimonio Histórico y Cultural

a. Cooperación en los Campos de Arqueología y Antropología

Las Partes fomentarán la cooperación entre sus especialistas y el intercambio de información en arqueología y antropología.

Las condiciones organizativas y financieras se negociarán, en cada caso, entre las instituciones interesadas.

En particular la Coordinación Nacional de Arqueología del Instituto Nacional de Antropología e Historia (INAH) propone:

- Encuentros de académicos especializados en la gestión, puesta en valor e instrumentación de planes de manejo en zonas de patrimonio arqueológico.

- Intercambio de experiencias en la aplicación de nuevas tecnologías en proyectos de investigación arqueológica, como el sistema de información geográfica (SIG), georradar de penetración (GPR) y Scan 3D.

b. Difusión, Conservación, Restauración y Protección del Patrimonio Cultural

Las Partes alentarán a sus instituciones competentes a realizar proyectos conjuntos de cooperación para la difusión de información, conservación, restauración y administración del patrimonio cultural.

Asimismo, la Escuela Nacional de Conservación, Restauración y Museografía "Manuel del Castillo Negrete" sugiere la realización de un programa de movilidad académica y estudiantil con instituciones polacas afines, en el campo de la restauración, conservación, museología y museografía, así como recepción de alumnos e investigadores en los programas de licenciatura y posgrado que imparte dicha institución.

II. Festivales Internacionales

a) Participación en Festivales Internacionales

Las Partes continuarán impulsando la participación de sus respectivos países en los festivales internacionales que se realicen en el territorio del otro país.

Las condiciones financieras se acordarán, en cada caso, entre las instituciones interesadas.

III. Artes Visuales y Museos

a. Intercambio de Exposiciones

Las Partes alentarán la colaboración entre instituciones de los dos países para favorecer la presentación de exposiciones polacas en México y de exposiciones mexicanas en Polonia.

Inicialmente, las siguientes instituciones han manifestado su interés en estrechar lazos de colaboración:

- El Museo Nacional de Varsovia manifiesta su interés en presentar en México una muestra de carteles polacos del acervo del Museo del Cartel. Asimismo, propone desarrollar con México un proyecto relacionado con el arte moderno de los años 20 y 30 del siglo XX, y sobre el intercambio de exposiciones relacionadas con este periodo.

  En este sentido, la Escuela de Artesanías y la Escuela de Diseño del Instituto Nacional de Bellas Artes (INBA) están interesadas en recibir la muestra de carteles polacos en sus galerías.

  Asimismo, el Museo Nacional de Arte (MUNAL) expresa su interés en desarrollar proyectos conjuntos. En particular, propone un intercambio de obras en comodato temporal (6 meses o un año idealmente), con el objetivo de integrar obras del acervo del Museo Nacional de Varsovia al recorrido permanente del MUNAL en calidad de "piezas invitadas".

- El Museo Etnográfico Estatal de Varsovia y el Museo Nacional de Culturas Populares emprenderán acciones para intercambiar exposiciones de trajes populares.

- La Galería Nacional de Arte "Zacheta" en Varsovia, desea realizar los intercambios de exposiciones con el Museo de Arte Moderno de México. Por su lado, la Escuela Nacional de Pintura, Escultura y Grabado "La Esmeralda" propone presentar muestras colectivas de alumnos de "La Esmeralda" en la Galería "Zacheta" y recibir alguna muestra polaca para exhibirla en la galería de la escuela.

- La Comisión Nacional para el Desarrollo de los Pueblos Indígenas (CDI) pone a consideración de la Parte polaca la posibilidad de exhibir una exposición de fotografía indígena, a fin de dar a conocer el patrimonio y la diversidad cultural de los pueblos indígenas de México.

b. Intercambio de Experiencias sobre Museografía

Las Partes alentarán la colaboración entre museos de los dos países, mediante el intercambio de especialistas y artistas, así como de información, experiencias y publicaciones en museología.

La Parte polaca cuenta con una importante experiencia sobre la apertura de museos por medio de multimedia, como por ejemplo el Museo Fryderik Chopin en Varsovia. En este sentido, se propone realizar un intercambio de experiencias y buenas prácticas con instituciones mexicanas interesadas.

Asimismo, el INBA y el Museo de Literatura "Adam Mickiewicz" expresan su voluntad de intercambiar experiencias en el campo de uso de tecnologías multimedia en la labor del Museo.

c. Creación Infantil y Juvenil

Con objeto de incentivar la creatividad, habilidad y expresión de niños y jóvenes de los dos países, las Partes fortalecerán y profundizarán la participación en concursos y bienales internacionales infantiles y juveniles de diversas disciplinas artísticas.

IV. Música y Artes Escénicas

a. Intercambio de Directores de Orquesta, Solistas y Grupos Musicales

Tomando en consideración que Polonia es un país con una gran tradición musical, las Partes favorecerán el intercambio de directores de orquesta, solistas y grupos musicales mexicanos y polacos, así como de orquestas juveniles. En particular, proponen:

- Concretar el intercambio de Directores de Orquesta entre la Filarmónica Nacional de Varsovia y la Sinfónica Nacional de México.

- Buscar la posibilidad de que el Gran Teatro-Ópera Nacional de Varsovia y la Ópera de Bellas Artes colaboren con el fin de presentar en México una ópera polaca durante el periodo cubierto por este Programa.

- Explorar la posibilidad de que maestros polacos participen como parte de los jurados de los principales concursos de piano y voz en México: Concurso Nacional de Piano Angélica Morales-Yamaha y Concurso Nacional de Canto Carlo Morelli.

- Invitar a México a los ganadores del concurso *Stanislaw Moniuszko Vocal Competition* a presentarse en el Palacio de Bellas Artes.

b. Concurso Internacional de Piano Federico Chopin

Las Partes explorarán la posibilidad de establecer en México el "Concurso Internacional de Piano Federico Chopin".

De la misma manera, el Centro Nacional de las Artes (CENART) ofrece a uno de los finalistas, la posibilidad de que brinde un concierto en su recinto, en el marco del Festival Internacional de Piano "En Blanco y Negro".

c. Colaboración en Danza

Con objeto de dar a conocer sus respectivas tradiciones y valores dancísticos, las Partes favorecerán el intercambio de solistas, especialistas, coreógrafos y grupos de danza, de pequeño formato, mexicanos y polacos. Las condiciones organizativas y financieras se negociarán, en cada caso, entre las instituciones interesadas.

En particular, el INBA, por conducto de la Coordinación Nacional de Danza, propone la participación de compañías polacas en el Teatro de la Danza o a través de la Red Nacional de Festivales de Danza, acompañando dichas presentaciones con conferencias magistrales o talleres impartidos por los coreógrafos invitados.

La Parte polaca, por conducto del Instituto de Música y Danza, expresa que es posible colaborar en el campo de la danza contemporánea y clásica, con la presentación de grupos y creadores, así como en la organización de talleres y conferencias que presenten las experiencias y logros de ambos países.

d. Colaboración en el Campo Teatral

Las Partes manifiestan su interés en difundir las obras teatrales de la otra Parte, en presentar espectáculos teatrales y en la cooperación directa de creadores y artistas teatrales.

Asimismo, el INBA, por conducto de la Compañía Nacional de Ópera, expresa su disposición para explorar posibilidades de colaboración con el Gran Teatro-Ópera Nacional de Varsovia.

V. Ferias Internacionales del Libro, Cooperación Editorial y Literatura

a. Ferias Internacionales del Libro

Las Partes manifiestan su interés en continuar apoyando los encuentros literarios y promover entre sus casas editoriales la participación de sus respectivos países en las ferias internacionales del libro que se realicen en el territorio del otro, donde concurran escritores y editores para participar en foros, conferencias o encuentros literarios relacionados con el sector.

Las condiciones financieras se negociarán, en cada caso, por las instituciones interesadas.

b. Traducción, Coedición y Difusión de Obras Literarias de Autores Mexicanos y Polacos

Las Partes promoverán la traducción y la publicación de trabajos literarios de autores de los dos países.

En este sentido, la Parte mexicana invita a editoriales polacas a participar en el Programa de Apoyo a la Traducción de Obras (PROTRAD), mediante la presentación de proyectos de traducción y publicaciones en polaco de obras de autores mexicanos. Las propuestas polacas deberán presentarse directamente ante el PROTRAD.

La Parte polaca invita a editoriales mexicanas para que participen en el Programa de Traducción © Poland que se dedica a financiar traducciones de la literatura polaca, mediante la presentación de traducciones y publicaciones de obras de autores polacos en español. Las propuestas mexicanas deberán presentarse directamente ante el Instituto del Libro (biuro@instytutksiazki.pl).

Uno de los proyectos en este ámbito es el de El Colegio de México y la Editorial PWN, quienes se encuentran colaborando para la publicación de la traducción al polaco de la *Nueva Historia General de México*.

c. Intercambio de Escritores y Especialistas

Las Partes continuarán apoyando las visitas de escritores y especialistas en el campo de la promoción del libro y la lectura.

VI. Archivos y Bibliotecas

a. Cooperación entre Archivos

Las Partes apoyarán la cooperación en el ámbito de archivos, en particular, en lo que concierne a su consulta para fines científicos, sociales y jurídicos, y al intercambio de experiencias, publicaciones y copias de los documentos archivados.

b. Cooperación entre Bibliotecas

Las Partes favorecerán la cooperación entre bibliotecas mexicanas y polacas, en particular entre sus bibliotecas nacionales, y facilitarán el intercambio de publicaciones, informaciones y experiencias en materia de aplicación de modernas tecnologías bibliotecarias.

VII. Radio, Televisión, Cinematografía

a. Cooperación en Radio y Televisión

Con el propósito de difundir el conocimiento sobre los dos países, las Partes favorecerán el establecimiento de relaciones bilaterales directas entre las transmisoras de radio y televisión de los dos países. Las bases se determinarán, en cada caso, en un acuerdo separado.

El alcance de la cooperación entre las transmisoras públicas en México y en Polonia será determinado en acuerdos bilaterales de cooperación en el ámbito de la televisión, si ambas Partes expresan su interés y disposición a celebrar tales acuerdos.

b. Cooperación en Cinematografía

A fin de fortalecer las relaciones en el campo de la cinematografía, las Partes continuarán promoviendo la organización de muestras de cine dedicadas al otro país, así como la cooperación entre las instituciones, organizaciones y otras entidades que actúen en el campo de la cinematografía.

C. CONDICIONES GENERALES Y FINANCIERAS

Las Partes podrán proponer la realización de otras actividades o proyectos de cooperación en los campos de la educación, el arte, la cultura, la juventud, la cultura física y el deporte, los cuales deberán concertarse por la vía diplomática.

Las instituciones de las dos Partes buscarán, en cada caso, celebrar los acuerdos financieros convenientes para compartir de manera equilibrada los gastos generados por dichas actividades culturales y la colaboración.

a. Intercambio de Personas

La institución de la Parte que envía pondrá a disposición de la Parte que recibe, la documentación necesaria sobre los expertos y/o artistas propuestos. La institución de la Parte que recibe informará oportunamente a la institución de la Parte que envía, su decisión sobre la aceptación de la propuesta.

Salvo que las normas internas no estipulen lo contrario, el intercambio de personas deberá realizarse con base en los siguientes principios:

- La institución de la Parte que envía sufragará los gastos del viaje internacional (de ida y vuelta), incluyendo los de tránsito, equipaje y derechos de uso de aeropuerto.

- La institución de la Parte que recibe sufragará los costos de estancia de las personas en el territorio del país receptor.

- La Parte que envía asegurará que las personas que participen en los intercambios previstos en el marco del presente Programa dispongan de un seguro médico que cubra los riesgos de salud y accidentes fatales, sin prejuicio de que la Ley vigente del país receptor pueda otorgar el derecho a las debidas prestaciones médicas.

Las instituciones interesadas procurarán contraer acuerdos individuales para establecer las condiciones financieras del intercambio de personas.

b. Becas

Cada Parte enviará a su Contraparte, para su difusión, la Convocatoria de Becas, por lo menos tres meses antes del cierre de ésta, así como los formularios correspondientes. Esta convocatoria señalará los requisitos y documentos que deben llenar los aspirantes, las fechas límites de recepción de la documentación y los beneficios de las becas.

En el caso de las becas que ofrece la SRE, por conducto de la AMEXCID, las características sobre cada uno de los Programas, así como los destinatarios, beneficios, requisitos y datos de referencia para que los candidatos polacos interesados establezcan contacto con las instituciones académicas que forman parte de la Convocatoria, se encuentran señalados en la Convocatoria de Becas de Excelencia del Gobierno de México para Extranjeros publicada anualmente en http://becas.sre.gob.mx

c. Intercambio de Solistas y Grupos Artísticos

Las fechas y el programa de estancia, así como las condiciones de financiación del intercambio de grupos artísticos que se realizará en el marco del presente Programa se determinarán, en cada caso, por las instituciones interesadas.

d. Intercambio de las exposiciones

Las condiciones para la organización y financiación de exposiciones serán determinadas directamente por las instituciones interesadas mediante los acuerdos que deberán suscribir aparte.

e. Realización de Muestras de Cine

Salvo que las instituciones interesadas acuerden otras condiciones, la institución de la Parte que envía cubrirá los gastos del envío de las películas y los materiales necesarios, y la institución de la Parte receptora cubrirá el costo de la renta de la sala, publicidad y promoción.

f. Ferias Internacionales del Libro

Salvo en los casos que las instituciones responsables establezcan otros términos, la institución de la Parte que envía cubrirá los gastos de participación de sus representantes en la feria del libro. Las editoriales cubrirán los gastos de su presentación en la feria del libro.

g. Material Informativo, Bibliográfico y Audiovisual

Salvo en los casos que las instituciones responsables establezcan otros términos, los gastos de embalaje y traslado del material informativo, bibliográfico y audiovisual que se intercambie conforme al presente Programa serán sufragados por las instituciones de la Parte que envía.

h. Otras Fuentes de Financiamiento

Para la ejecución de los proyectos y propuestas del presente Programa, las Partes podrán, siempre que lo estimen de mutuo acuerdo, solicitar la colaboración y el apoyo financiero de fuentes independientes internas y externas, como organismos internacionales, fundaciones, organizaciones no gubernamentales, empresas e instancias locales.

D. DISPOSICIONES FINALES

El presente Programa entrará en vigor en la fecha de su firma y quedará vigente hasta el 31 de diciembre de 2021. Si hasta la fecha arriba indicada no se celebra una nueva Reunión de la Comisión Mixta, el presente Programa será válido hasta la fecha de la firma del siguiente Programa; sin embargo, no debe exceder del 31 de diciembre el 2022.

La Quinta Reunión de la Comisión Mixta de Cooperación Educativa y Cultural tendrá lugar en la Ciudad de México. La fecha será acordada por la vía diplomática.

El texto de este Cuarto Programa Ejecutivo fue aprobado por videoconferencia el diez de abril de dos mil diecisiete, y suscrito en la Ciudad de México el veinticuatro de abril de dos mil diecisiete, en el marco de la Visita de Estado a los Estados Unidos Mexicanos del Presidente Andrzej Duda, en dos ejemplares originales, en español y en polaco, siendo los dos textos igualmente válidos.

DE LA PARTE MEXICANA

Luis Videgaray Caso
Secretario de Relaciones Exteriores
de los Estados Unidos Mexicanos

DE LA PARTE POLACA

Renata Szczęch
Subsecretaria de Estado
Ministerio de Asuntos Exteriores
de la República de Polonia

ANEXO

DELEGACIÓN MEXICANA

SECRETARÍA DE RELACIONES EXTERIORES

Agencia Mexicana de Cooperación Internacional para el Desarrollo

Dra. Martha Navarro Albo **Presidenta de la Delegación mexicana**
Directora General de Cooperación Técnica y Científica

Lic. María Fernanda López Olivo
Directora General Adjunta para la Cooperación Académica
Dirección General de Cooperación Técnica y Científica

Mtro. Carlos Enríquez Verdura
Director General Adjunto de Proyectos Especiales
Dirección General de Cooperación Educativa y Cultural

Cons. María Elisa Banda Pérez
Directora de Convenios y Programas
Dirección General de Cooperación Técnica y Científica

Segunda Secretaria Laura Elisa García Querol
Directora de Cooperación Técnica y Científica para Europa
Dirección General de Cooperación Técnica y Científica

Lic. Martha Blanca Meraz Hernando
Subdirectora de Convenios y Programas de Cooperación Educativa y Cultural para Europa, Asia-Pacífico, África y Medio Oriente
Dirección General de Cooperación Técnica y Científica

Lic. Susana Deyanira Ocaña Miranda
Jefa de Departamento de Convenios y Programas de Cooperación Educativa y Cultural para Europa
Dirección General de Cooperación Técnica y Científica

Embajada de México en Polonia

Emb. Alejandro Negrín Muñoz
Embajador de México en Polonia

Tercer Secretario Irwin Genaro Salazar Vega
Encargado de Asuntos Culturales
Embajada de México en Polonia

SECRETARÍA DE EDUCACIÓN PÚBLICA

Mtro. Mario Salinas Rivera
Director de Comunicación y Vinculación
Dirección General de Educación Superior Universitaria

Lic. Evangelina Vázquez Herrera
Directora de Área
Dirección General Adjunta de Gestión
Dirección General de Desarrollo de la Gestión Educativa

Lic. Juan Marco Antonio Luna Rodríguez
Jefe del Departamento de Cooperación con el Resto del Mundo
Dirección General de Relaciones Internacionales

SECRETARÍA DE CULTURA

Mtra. Verónica Ahumada Chávez
Directora de Cooperación Cultural Internacional
Dirección General de Asuntos Internacionales

Mtra. Lyla Patricia Campos Díaz
Encargada de la Subdirección de Planeación y Servicios Educativos Escuela Nacional de Conservación, Restauración y Museografía

ASOCIACIÓN NACIONAL DE UNIVERS
IDADES E INSTITUCIONES DE EDUCACIÓN SUPERIOR

Lic. Brenda Elizabeth Galaviz Aragón
Directora de Relaciones Internacionales
Dirección General de Vinculación Estratégica

COMISIÓN NACIONAL DE CULTURA FÍSICA Y DEPORTE

Lic. Mariana A. Moreno Portilla
Asesora de la Dirección de Relaciones Internacionales

DELEGACIÓN POLACA

MINISTERIO DE ASUNTOS EXTERIORES

Małgorzata Wierzejska Presidenta de la Delegación polaca
Directora del Departamento de la Diplomacia Pública y Cultural

Michał Filipek
Jefe de la Unidad de Asuntos Legales
Unidad de Asuntos Legales
Departamento de la Diplomacia Pública y Cultural

Joanna Muszalska-Posmyk
Unidad de Asuntos Legales
Departamento de la Diplomacia Pública y Cultural

Karolina Cemka
Directora Adjunta del Departamento de Américas
Departamento de Américas

Krzysztof J. Hinz
Unidad de América Latina y los Caribes
Departamento de Américas

Krzysztof Piórkowski
Departamento Jurídico y de Tratados, Sección de Tratados

Embajada de Polonia en México

Emb. Beata Wojna
Embajadora de Polonia en México

Zofia Ziółkowska
Segunda Secretaria
Embajada de Polonia en México

MINISTERIO DE CULTURA Y PATRIMONIO NACIONAL

Jan Tyszowiecki
Departamento de la Cooperación Internacional

MINISTERIO DE CIENCIA Y EDUCACIÓN SUPERIOR

Juliusz Szymczak-Gałkowski
Director
Departamento de Cooperación Internacional

Wojciech Dziedzic
Departamento de la Cooperación Internacional

MINISTERIO DE EDUCACIÓN NACIONAL

Magdalena Nartowska-Hydzik
Jefe de la Unidad
Departamento de la Estrategia y la Cooperación Internacional

MINISTERIO DE DEPORTE Y TURISMO

Adam Bralczyk- En representación del Ministerio de Deporte y Turismo.
Jefe de la Unidad de la Cooperación Bilateral para los Países No Europeos
Departamento de la Diplomacia Pública y Cultural del Ministerio de Asuntos Exteriores.

TELEVISIÓN POLACA

Louis – Jean Clayton Reklewski
Director Adjunto de la Oficina de Asuntos Corporativos

Sławomir Bardski
Unidad de Cooperación con Organizaciones Internacionales

PROTOKÓŁ KOŃCOWY Z IV POSIEDZENIA KOMISJI MIESZANEJ DO SPRAW WSPÓŁPRACY EDUKACYJNEJ I KULTURALNEJ MIĘDZY MEKSYKAŃSKIMI STANAMI ZJEDNOCZONYMI A RZECZĄPOSPOLITĄ POLSKĄ

Zgodnie z postanowieniami artykułu XV Umowy o współpracy w dziedzinie edukacji i kultury między Rządem Meksykańskich Stanów Zjednoczonych a Rządem Rzeczypospolitej Polskiej, podpisanej w Warszawie dnia 12 czerwca 1997 roku, dnia 10 kwietnia 2017 roku, za pośrednictwem wideokonferencji, odbyło się IV posiedzenie Meksykańsko-Polskiej Komisji Mieszanej ds. Współpracy Edukacyjnej i Kulturalnej.

Delegacji meksykańskiej przewodziła Dr Martha Navarro Albo, Dyrektor Generalny ds. Współpracy Technicznej i Naukowej z Meksykańskiej Agencji ds. Współpracy Międzynarodowej na rzecz Rozwoju (AMEXCID) przy Ministerstwie Stosunków z Zagranicą. Delegacji polskiej przewodziła Małgorzata Wierzejska, Dyrektor Departamentu Dyplomacji Publicznej i Kulturalnej Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Wykaz członków obu delegacji biorących udział w wideokonferencji znajduje się w Załączniku.

Biorąc pod uwagę aktualne interesy Meksyku i Polski, Strony zatwierdziły następujący Program Współpracy na lata 2017-2021 uzgodniony wcześniej w drodze dyplomatycznej, który jednak nie wyklucza możliwości podjęcia innych działań:

CZWARTY PROGRAM WYKONAWCZY UMOWY O WSPÓŁPRACY W DZIEDZINIE EDUKACJI I KULTURY MIĘDZY RZĄDEM MEKSYKAŃSKICH STANÓW ZJEDNOCZONYCH A RZĄDEM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ NA LATA 2017 – 2021

A. EDUKACJA

I. Oświata

Strony będą współpracować w obszarze oświaty, poprzez:

- wymianę doświadczeń, informacji, przykładów dobrych praktyk realizowanych w systemach oświaty obu Stron,
- popieranie współpracy między szkołami i placówkami systemu oświaty na wszystkich poziomach,
- popieranie wspólnych imprez i konferencji dotyczących tematyki będącej w sferze wzajemnego zainteresowania.

Warunki organizacyjne i finansowe ww. współpracy będą każdorazowo uzgadniane przez zainteresowane podmioty.

Strony sprzyjać będą nauczaniu swojego języka i kultury w szkołach drugiego kraju. Ministerstwo Edukacji Publicznej rozważy możliwość oddelegowania nauczyciela języka hiszpańskiego do pracy w Szkole Podstawowej Nr 85 im. Benito Juareza w Warszawie.

II. Szkolnictwo wyższe

a. *Umowy o współpracy bezpośredniej między instytucjami szkolnictwa wyższego*

Strony będą kontynuować promocję zawierania umów o bezpośredniej współpracy między meksykańskimi i polskimi instytucjami szkolnictwa wyższego, obejmujących między innymi wymianę profesorów, pracowników akademickich i naukowych, absolwentów i studentów w ramach krótkoterminowych pobytów naukowych lub wspólnych projektów badawczych. W szczególności promowane będą następujące działania:

- Narodowy Autonomiczny Uniwersytet Miasta Meksyk (UNAM) i Uniwersytet Warszawski będą kontynuować współpracę w ramach podpisanej umowy i dążyć do realizacji wspólnych projektów naukowych i dydaktycznych.

- Narodowy Autonomiczny Uniwersytet Miasta Meksyk (UNAM) i Uniwersytet Jagielloński będą kontynuować negocjacje w sprawie podpisania umowy o współpracy w 2017 roku.

- Politechnika w Monterrey (ITESM) będzie kontynuować współpracę z Politechniką Łódzką i starać się wzmocnić stosunki z Akademią Leona Koźmińskiego w ramach podpisanej umowy.

- Politechnika w Monterrey (ITESM) i Politechnika Warszawska będą dążyć do podpisania umowy o współpracy i będą starały się realizować wspólne projekty badawcze oraz wymianę pracowników naukowych i studentów.

- W ramach umowy o współpracy podpisanej w 2014 roku, El Colegio de México i Uniwersytet Warszawski będą starały się promować wymianę studentów i profesorów oraz realizować wspólne projekty w dziedzinie stosunków międzynarodowych i historii. Jednocześnie, El Colegio de México i Uniwersytet Jagielloński będą starały się doprowadzić do końca negocjacje w sprawie podpisania umowy o współpracy w 2017 roku.

- Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie i Narodowe Konserwatorium Muzyczne w Mieście Meksyk wraz z Wyższą Szkołą Muzyczną będą promować wymianę akademicką, w pierwszej kolejności profesorów i innych pracowników naukowych, a następnie także studentów, zgodnie ze szczegółowymi ustaleniami, w tym dotyczącymi warunków finansowych, poczynionymi bezpośrednio przez te instytucje.

- Państwowa Wyższa Szkoła Filmowa, Telewizyjna i Teatralna imienia Leona Schillera w Łodzi i Centrum Studiów Kinematograficznych Narodowego Autonomicznego Uniwersytetu Miasta Meksyku, podejmą starania w celu ustalenia ram współpracy, w tym również rozważą możliwości zawarcia umowy dotyczącej wymiany profesorów i studentów oraz realizacji wspólnych projektów. Warunki tej współpracy oraz jej finansowania instytucje uzgodnią bezpośrednio między sobą.

- Jednostki Uniwersytetu Warszawskiego: Instytut Stosunków Międzynarodowych, Instytut Studiów Iberyjskich i Iberoamerykańskich oraz Centrum Studiów Latynoamerykańskich będą starały się zacieśnić współpracę z: Uniwersytetem Autonomicznym w Puebli (BUAP); Politechniką w Monterrey, kampus Santa Fe; Uniwersytetem w Monterrey (UDEM); Uniwersytetem Amerykańskim w Puebli (UDLAP); Colegio Mexiquense; Ekonomicznym Ośrodkiem Akademicko-Badawczym (CIDE), Uniwersytetem Autonomicznym w Sinaloa (UAS), Uniwersytetem w Anáhuac oraz innymi.

- Uniwersytet Jagielloński i Ekonomiczny Ośrodek Akademicko-Badawczy (CIDE) będą wspólnie pracować nad ustanowieniem mechanizmów, które umożliwią bliższą współpracę.

- Instytut Studiów Iberyjskich i Iberoamerykańskich Uniwersytetu Warszawskiego oraz Colegio Mexiquense będą wspólnie pracować nad publikacją przedruku Kodeksu Watykańskiego B z komentarzem z zamiarem ukończenia projektu w okresie objętym niniejszym Programem.

b. Mobilność naukowo-akademicka

Strony będą promować wymianę naukowców, specjalistów, profesorów akademickich i badaczy z obu krajów celem umożliwienia uczestnictwa w kongresach międzynarodowych, sympozjach, konferencjach i innych spotkaniach organizowanych na terenie drugiego kraju, a także prowadzenia zajęć i realizacji projektów badawczych. Wymiana realizowana będzie na podstawie zaproszeń z instytucji szkolnictwa wyższego i innych ośrodków naukowych.

Liczba uczestników oraz warunki organizacyjne i finansowe będą w każdym przypadku ustalane przez zainteresowane instytucje.

Ministerstwo Stosunków z Zagranicą (SRE), za pośrednictwem Meksykańskiej Agencji ds. Współpracy Międzynarodowej na rzecz Rozwoju (AMEXCID), zwraca uwagę, że pracownicy akademiccy, specjaliści i naukowcy polscy mogą odwiedzić Meksyk w ramach Programu Katedr Specjalnych i Konferencji Wysokiego Szczebla określonego w corocznie publikowanym przez Rząd Meksykański Planie Stypendiów Doskonalenia Naukowego dla Obcokrajowców, jeżeli spełniają wymagania określone w tymże planie.

c. Współpraca w zakresie szkolnictwa wyższego

Strony będą promować nawiązywanie współpracy między instytucjami szkolnictwa wyższego obu krajów, w szczególności w ramach programów mobilności profesorów, pracowników akademickich, absolwentów i studentów oraz wymianę informacji.

Krajowe Stowarzyszenie Uniwersytetów i Instytucji Szkolnictwa Wyższego (ANUIES) z Meksyku oraz Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP) będą dążyć do podpisania umowy oraz wypracowania możliwości współpracy w dziedzinie szkolnictwa wyższego, programów mobilności naukowców, profesorów i studentów oraz wymiany informacji.

Ponadto ANUIES, we współpracy z KRASP proponują przeprowadzić Szczyt Rektorów w Warszawie, który będzie sprzyjać tworzeniu więzi współpracy między meksykańskimi i polskimi instytucjami szkolnictwa wyższego, a także zwiększy mobilność studentów i pracowników akademickich z obu krajów.

d. Katedry i konferencje dotyczące Meksyku i Polski

Strony będą wspierać inicjatywy mające na celu przyjmowanie w instytucjach szkolnictwa wyższego pracowników akademickich z drugiego kraju, którzy będą wygłaszać referaty o sprawach związanych z historią, kulturą i zwyczajami celem wzbogacenia wiedzy ogólnej na temat drugiego kraju. Warunki takich wizyt i pobytów zostaną uzgodnione bezpośrednio między zainteresowanymi instytucjami akademickimi.

Strony z zadowoleniem przyjmują podpisanie w dniu 6 lipca 2016 roku, Memorandum o porozumieniu w sprawie „Katedry Studiów Meksykańskich" między Meksykańską Agencją Współpracy Międzynarodowej na rzecz Rozwoju i Uniwersytetem Warszawskim, co pozwoli na to, aby co roku jeden z wykładowców wygłosił konferencję wysokiego szczebla i uczestniczył w seminarium dla nauczycieli i naukowców, poruszając na przemian tematy: 1) raz związane z obszarem nauk doświadczalnych i 2) raz z obszaru nauk społecznych i humanistycznych.

III. Kształcenie zasobów ludzkich

Strony będą starały się oferować podobne warunki stypendystom z obu krajów.

a. Stypendia oferowane przez stronę meksykańską

Strona meksykańska, za pośrednictwem Meksykańskiej Agencji ds. Współpracy Międzynarodowej na rzecz Rozwoju (AMEXCID) przy Ministerstwie Stosunków z Zagranicą (SRE) oferuje Stronie polskiej siedem (7) stypendiów o długości do dwunastu miesięcy, w ramach których obywatele Polski będą mogli realizować studia podyplomowe (magisterskie, doktoranckie, specjalizacje lub badania) w meksykańskich instytucjach szkolnictwa wyższego wymienionych w corocznie publikowanym planie stypendiów. Powyższe uzależnia się od możliwości budżetowych AMEXCID.

Oprócz wyżej wymienionych stypendiów, Ministerstwo Stosunków z Zagranicą (SRE), za pośrednictwem Meksykańskiej Agencji ds. Współpracy Międzynarodowej na rzecz Rozwoju (AMEXCID), oferuje obywatelom Polski stypendia w ramach Programów Wielostronnych i Specjalnych określonych w corocznie publikowanym przez Rząd Meksykański Planie Stypendiów Doskonalenia Naukowego dla Obcokrajowców, w których nie ma liczby miejsc określonej dla każdego kraju i które nie będą odliczane od liczby stypendiów ustalonej ze Stroną polską w niniejszym Programie Wykonawczym. Powyższe uzależnia się od możliwości budżetowych AMEXCID.

b. Stypendia oferowane przez stronę polską

Strona polska oferuje siedem (7) stypendiów rocznych o długości do dwunastu miesięcy, w ramach których obywatele Meksyku będą mogli realizować naukowe projekty badawcze w publicznych instytucjach szkolnictwa wyższego nadzorowanych przez odpowiedniego polskiego ministra.

W ramach tej oferty stypendialnej można będzie zrealizować w polskich publicznych instytucjach szkolnictwa wyższego studia drugiego stopnia (magisterskie) w języku polskim lub trzeciego stopnia (doktoranckie), a stypendyści Strony polskiej będą zwolnieni z obowiązku uiszczania płatności za studia. Ewentualne przedłużenie pobytu (okresu szkolenia) będzie realizowane z oferty przewidzianej na kolejny rok.

W ramach wspomnianej oferty stypendialnej, Strona polska oferuje jedno 9-miesięczne stypendium, które może zostać wykorzystane na staż naukowo-badawczy lub na prowadzone w języku polskim studia drugiego stopnia (studia magisterskie) lub trzeciego stopnia (studia doktoranckie) na uczelniach artystycznych nadzorowanych przez ministra właściwego ds. kultury i dziedzictwa narodowego.

Strona polska oferuje meksykańskim badaczom skorzystanie z programu stypendialnego „Thesaurus Poloniae", koordynowanego przez Międzynarodowe Centrum Kultury w Krakowie, skierowanego do zagranicznych badaczy historii i dziedzictwa kulturowego Rzeczypospolitej Polskiej oraz Europy Środkowej.

Jednocześnie Strona polska informuje o nowym programie stypendialnym im. Ignacego Łukasiewicza. Stypendia oferowane są na dwóch poziomach nauki:

- studia magisterskie (II stopnia), poprzedzone rocznym kursem przygotowawczym, w obszarze nauk ścisłych, przyrodniczych, technicznych;
- studia doktoranckie w dziedzinach nauk: matematycznych, chemicznych, fizycznych, biologicznych, nauk o Ziemi, technicznych, rolniczych, leśnych i weterynaryjnych.

W ww. programie nie ma określonej liczby miejsc dla konkretnego kraju i uzyskane stypendia nie będą odliczone od liczby stypendiów ustalonej w IV Programie Wykonawczym.

IV. Nauczanie języków narodowych i plemiennych

Strony będą działały na rzecz wzmocnienia nauki swojego języka i kultury na uniwersytetach drugiego kraju, w szczególności poprzez organizowanie katedr i kursów języka polskiego w Meksyku i języka hiszpańskiego w Polsce.

Strony wspierać będą również wymianę lektorów na poziomie nauczania uniwersyteckiego.

a. Rewitalizacja języka náhuatl

Wydział Artes Liberales Uniwersytetu Warszawskiego wyraża chęć kontynuacji projektów literackich i akademickich ukierunkowanych na rewitalizację języka náhuatl przy wsparciu Ministerstwa Edukacji Publicznej i Narodowego Instytutu ds. Języków Plemiennych (INALI) i Meksykańskiej Narodowej Komisji ds. Rozwoju Ludów Plemiennych (CDI), a także meksykańskich instytucji szkolnictwa wyższego. Możliwe jest w tym zakresie podpisanie umów o współpracy.

b. Badania nad językami plemiennymi

Meksykański Narodowy Instytut ds. Języków Plemiennych (INALI) oferuje zainteresowanym instytucjom polskim:

W zakresie badań:

- Informacje na temat zróżnicowania językowego w Meksyku: rodziny, grupy i warianty językowe;
- Metodologię procesu normalizacji zapisu narodowych języków plemiennych;
- Doradztwo w zakresie opracowywania norm zapisu języków bez tradycji pisemnej lub języków o słabo skodyfikowanych normach zapisu;
- Metodologię w zakresie dokumentacji i tworzenia Archiwum narodowych języków plemiennych;
- Doradztwo w zakresie dokumentowania dotychczas nieudokumentowanych lub słabo udokumentowanych wariantów językowych;
- Promocję archiwów fizycznych i cyfrowych narodowych języków plemiennych.

W zakresie akredytacji, certyfikacji i szkoleń:

- Strategię kształcenia, akredytacji i certyfikacji pisemnych i ustnych tłumaczy języków plemiennych.
- Kursy mające na celu szkolenie i akredytację tłumaczy języków plemiennych do pracy w prokuraturach i administracji sądowej.
- Doradztwo w sprawie opracowywania norm kwalifikacji w zakresie języków plemiennych.
- Doradztwo w sprawie potwierdzania kwalifikacji celem umożliwienia otwarcia ścieżki kariery zawodowej osobom posługującym się językami plemiennymi.
- Promocję oficjalnego krajowego wykazu pisemnych i ustnych tłumaczy plemiennych (PANITLI).

Jednocześnie Meksykański Narodowy Instytut ds. Języków Plemiennych może podzielić się pozytywnymi doświadczeniami, udostępnić publikacje i wyniki badań.

V. Młodzież, Kultura Fizyczna i Sport

a. Wymiana doświadczeń dotyczących młodzieży

Strony będą wspierać i stymulować współpracę w kwestiach dotyczących młodzieży, w szczególności poprzez wymianę informacji i doświadczeń celem pogłębienia wiedzy na temat realiów młodzieżowych w obu krajach.

b. Wymiana doświadczeń w zakresie kultury fizycznej i sportu

Strony będą wspierać współpracę w dziedzinie sportu, głównie poprzez wymianę wiedzy i doświadczeń, a także wymianę drużyn sportowych, trenerów i ekspertów w obszarze różnych sportów.

Strony będą kontynuować negocjacje zmierzające do podpisania Umowy o współpracy w zakresie kultury fizycznej i sportu między meksykańską Narodową Komisją ds. Kultury Fizycznej i Sportu (CONADE) i polskim Ministerstwem Sportu i Turystyki.

B. WSPÓŁPRACA ARTYSTYCZNO-KULTURALNA

I. Archeologia, antropologia, konserwacja i restauracja dziedzictwa historycznego i kulturalnego

a. Współpraca w dziedzinie archeologii i antropologii

Strony będą promować współpracę między specjalistami oraz wymianę informacji w dziedzinie archeologii i antropologii.

Warunki organizacyjne i finansowe będą w każdym przypadku ustalane przez zainteresowane instytucje.

W szczególności Narodowa Koordynacja ds. Archeologii przy Narodowym Instytucie Antropologii i Historii (INAH) proponuje:

- Spotkania pracowników akademickich specjalizujących się w zarządzaniu, ocenianiu i wdrażaniu planów zagospodarowania stref dziedzictwa archeologicznego.

- Wymianę doświadczeń w zakresie stosowania nowoczesnych technologii w badaniach archeologicznych, np. systemu informacji geograficznej (SIG), georadaru (GRP) i skanera 3D.

b. Propagowanie, konserwacja, restauracja i ochrona dziedzictwa kulturowego

Strony będą zachęcać odpowiednie instytucje ze swoich krajów do realizacji wspólnych projektów mających na celu propagowanie wiedzy, konserwację, restaurację i zarządzanie dziedzictwem kulturowym.

Jednocześnie Narodowa Szkoła Konserwacji, Restauracji i Muzeografii im. Manuela del Castillo Negrete sugeruje realizację programu wymiany pracowników akademickich i studentów z instytucjami polskimi o podobnym profilu, w zakresie restauracji, konserwacji, muzeologii i muzeografii, oraz oferuje możliwość przyjęcia studentów i badaczy do własnych programów licencjackich i podyplomowych.

II. Festiwale międzynarodowe

a. *Udział w festiwalach międzynarodowych*

Strony będą promować udział swoich krajów w międzynarodowych festiwalach organizowanych na terenie drugiego kraju.

Warunki finansowe będą w każdym przypadku uzgadniane przez zainteresowane instytucje.

III. Sztuki plastyczne i muzea

a. *Wymiana wystaw*

Strony będą zachęcać instytucje obu krajów do współpracy przy organizacji wystaw polskich w Meksyku i meksykańskich w Polsce.

Dotychczas następujące instytucje zgłosiły chęć zacieśnienia współpracy:

- Muzeum Narodowe w Warszawie wyraża chęć zaprezentowania w Meksyku wystawy polskich plakatów pochodzących ze zbiorów Muzeum Plakatu. Proponuje również wspólną realizację projektu związanego ze sztuką nowoczesną lat 20. i 30. dwudziestego wieku oraz wymianę wystaw poświęconych temu okresowi.

  Szkoła Rzemiosła i Szkoła Projektowania Narodowego Instytutu Sztuk Pięknych (INBA) wyrażają zainteresowanie organizacją wystawy plakatu polskiego w swoich galeriach.

  Narodowe Muzeum Sztuki (MUNAL) wyraża zainteresowanie realizacją wspólnych projektów. W szczególności proponuje czasową wymianę dzieł (na 6 miesięcy lub najlepiej na rok) celem prezentacji zbiorów warszawskiego Muzeum Narodowego w meksykańskim Narodowym Muzeum Sztuki jako „dzieł zaproszonych".

- Państwowe Muzeum Etnograficzne w Warszawie i Narodowe Muzeum Kultur Ludowych podejmą działania w celu wymiany wystaw strojów ludowych.

- Zachęta – Narodowa Galeria Sztuki w Warszawie wyraża zainteresowanie wymianą wystaw z meksykańskim Muzeum Sztuki Nowoczesnej. Narodowa Szkoła Malarstwa, Rzeźby i Grafiki „La Esmeralda" proponuje organizację wystawy dzieł studentów uczelni w „Zachęcie" i deklaruje chęć prezentacji polskiej wystawy w swojej galerii.

- Narodowa Komisja ds. Rozwoju Rdzennych Plemion (CDI) przedstawia Stronie polskiej możliwość zaprezentowania wystawy fotografii dot. rdzennych plemion celem poznania dziedzictwa i różnorodności kulturowej rdzennych plemion Meksyku.

b. Wymiana doświadczeń w zakresie muzeografii

Strony będą promować współpracę między muzeami obu krajów, między innymi w formie wymiany specjalistów i artystów, a także wymiany informacji, doświadczeń i publikacji dotyczących muzeologii.

Strona polska dysponuje bogatym doświadczeniem w zakresie organizacji wystaw multimedialnych, np. w Muzeum Fryderyka Chopina w Warszawie. W związku z tym proponuje się wymianę doświadczeń i dobrych praktyk z meksykańskimi instytucjami zainteresowanymi tą tematyką.

Jednocześnie Narodowy Instytut Sztuk Pięknych (INBA) i Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza wyrażają chęć wymiany doświadczeń w zakresie zastosowania technik multimedialnych w muzealnictwie.

c. Twórczość dzieci i młodzieży

Aby pobudzić kreatywność, zdolności i ekspresję artystyczną dzieci i młodzieży z obu krajów, Strony zacieśnią i pogłębią współpracę w zakresie uczestnictwa w międzynarodowych konkursach i biennale artystycznych dla młodych twórców z różnych dziedzin artystycznych.

IV. Muzyka i sztuki sceniczne

a. Wymiana dyrygentów, solistów i zespołów muzycznych

Biorąc pod uwagę bogate tradycje muzyczne Polski, Strony będą promować wymianę dyrygentów, solistów i zespołów muzycznych meksykańskich i polskich, a także orkiestr młodzieżowych. W szczególności proponuje się:

- Ustalić zasady wymiany dyrygentów między Filharmonią Narodową w Warszawie i Meksykańską Narodową Orkiestrą Symfoniczną.

- Rozważyć możliwość współpracy między Teatrem Wielkim-Operą Narodową w Warszawie i Operą Sztuk Pięknych celem wystawienia

w Meksyku wybranej opery polskiej w okresie objętym niniejszym programem.

- Rozważyć możliwość zaproszenia polskich muzyków do jury najważniejszych meksykańskich konkursów pianistycznych i wokalnych: Narodowy Konkurs Pianistyczny Angélica Morales-Yamaha i Narodowy Konkurs Wokalny Carlo Morelli.

- Zaproszenie do Meksyku laureatów Konkursu Moniuszkowskiego na występy w Pałacu Sztuk Pięknych.

b. Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina

Strony rozważą możliwość organizacji Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Fryderyka Chopina w Meksyku.

Ponadto Narodowe Centrum Sztuki CENART oferuje jednemu z finalistów możliwość zagrania koncertu w swojej siedzibie, w ramach Międzynarodowego Festiwalu Pianistycznego „En Blanco y Negro" („W czerni i bieli").

c. Współpraca w dziedzinie tańca

Aby umożliwić wzajemne zapoznanie się z tradycjami tanecznymi obu krajów, Strony będą promować wymianę solistów, specjalistów, choreografów i małych zespołów tanecznych z Meksyku i Polski. Warunki organizacyjne i finansowe będą w każdym przypadku ustalane przez zainteresowane instytucje.

W szczególności Narodowy Instytut Sztuk Pięknych, za pośrednictwem Narodowej Koordynacji ds. Tańca, proponuje występy polskich zespołów tanecznych w Teatrze Tańca lub udział w organizowanych na terenie Meksyku festiwalach tańca. Imprezom takim mogłyby towarzyszyć konferencje lub warsztaty prowadzone przez zaproszonych choreografów.

Strona polska, za pośrednictwem Instytutu Muzyki i Tańca, wyraża możliwość współpracy w dziedzinie tańca nowoczesnego i klasycznego, prezentacji grup i twórców oraz organizacji warsztatów i konferencji poświęconych prezentacji doświadczeń i osiągnięć obu krajów.

d. Współpraca w dziedzinie teatru

Strony wyrażają zainteresowanie upowszechnianiem dzieł teatralnych drugiego kraju, m.in. poprzez wystawianie widowisk teatralnych i bezpośrednią współpracę twórców i artystów teatralnych.

Jednocześnie Narodowy Instytut Sztuk Pięknych, za pośrednictwem Narodowego Towarzystwa Operowego, wyraża gotowość do rozważenia możliwości podjęcia współpracy z Teatrem Wielkim - Operą Narodową w Warszawie.

V. Międzynarodowe targi książki, współpraca wydawnicza i literacka

a. *Międzynarodowe targi książki*

Strony wyrażają chęć kontynuacji wspierania spotkań literackich i promowania udziału swoich wydawnictw w organizowanych na terenie drugiego kraju targach książki, w trakcie których pisarze i wydawcy będą mogli uczestniczyć w dyskusjach, konferencjach lub branżowych spotkaniach literackich.

Warunki finansowe będą w każdym przypadku uzgadniane przez zainteresowane instytucje.

b. *Tłumaczenia, współwydawanie i rozpowszechnianie dzieł literackich autorów meksykańskich i polskich*

Strony będą promować tłumaczenie i wydawanie dzieł literackich autorów pochodzących z obu krajów.

W tym kontekście Strona meksykańska zaprasza polskie wydawnictwa do udziału w Programie wspierania tłumaczeń dzieł (PROTRAD) i zgłaszania projektów tłumaczenia i wydania polskich przekładów dzieł autorów meksykańskich. Propozycje należy kierować bezpośrednio do PROTRAD.

Z kolei Strona polska zaprasza meksykańskie wydawnictwa do udziału w programie finansowania tłumaczeń literatury polskiej ©Poland i zgłaszania projektów tłumaczenia i wydania hiszpańskich przekładów dzieł autorów polskich. Propozycje należy kierować bezpośrednio do Instytutu Książki (biuro@instytutksiazki.pl).

Jednym z przedsięwzięć w tym zakresie jest współpraca między El Colegio de México i Wydawnictwem PWN, które pracują nad publikacją i tłumaczeniem na język polski *Nowej Historii Powszechnej Meksyku*.

c. *Wymiana pisarzy i specjalistów*

Strony będą kontynuować wspieranie wizyt pisarzy oraz specjalistów w zakresie promocji książki i czytelnictwa.

VI. Archiwa i biblioteki

a. *Współpraca między archiwami*

Strony będą wspierać współpracę między archiwami, w szczególności w zakresie kwerend do celów naukowych, społecznych i prawnych, oraz wymianę doświadczeń, publikacji i kopii przechowywanych dokumentów.

b. Współpraca między bibliotekami

Strony będą wspierać współpracę między polskimi i meksykańskimi bibliotekami, w szczególności bibliotekami narodowymi, oraz promować wymianę publikacji, informacji i doświadczeń w zakresie stosowania nowoczesnych technologii w bibliotekach.

VII. Radio, telewizja i kinematografia

a. Współpraca w dziedzinie radia i telewizji

W celu rozpowszechnienia wiedzy o obu krajach Strony będą wspierać nawiązywanie bezpośrednich, dwustronnych kontaktów między nadawcami radiowo-telewizyjnymi w obu krajach. Zasady tej współpracy będą w każdym przypadku ustalane w odrębnych umowach.

Zasady współpracy między nadawcami publicznymi w Meksyku i Polsce zostaną określone w dwustronnych porozumieniach o współpracy w zakresie telewizji, jeżeli obie Strony wyrażą zainteresowanie i gotowość do zawarcia takich porozumień.

b. Współpraca w dziedzinie kinematografii

Celem zacieśnienia współpracy w dziedzinie kinematografii Strony będą kontynuować promowanie organizacji pokazów kinowych poświęconych drugiemu krajowi oraz wspierać współpracę między instytucjami, organizacjami i innymi podmiotami związanymi z kinematografią.

C. WARUNKI OGÓLNE I FINANSOWE

Strony mogą zaproponować realizację innych wspólnych działań i projektów w dziedzinie edukacji, sztuki, kultury, a także w sprawach dotyczących młodzieży, kultury fizycznej i sportu. Wszystkie takie propozycje będą uzgadniane drogą dyplomatyczną.

W każdym przypadku instytucje obu Stron będą starały się zawierać odpowiednie umowy w sprawie sprawiedliwego podziału kosztów wyżej wymienionych działań kulturalnych i współpracy.

a. *Wymiana osób*

Instytucja Strony delegującej udostępni Stronie przyjmującej wszelką niezbędną dokumentację na temat delegowanych specjalistów i/lub artystów. Instytucja Strony przyjmującej we właściwym czasie powiadomi instytucję Strony delegującej o swojej decyzji w sprawie przyjęcia propozycji.

O ile przepisy wewnętrzne nie stanowią inaczej, to wymiana osób powinna odbywać się na zasadach przedstawionych poniżej:

- Instytucja Strony delegującej pokryje koszty podróży międzynarodowej (w obie strony), w tym koszty tranzytowe, przewozu bagażu i opłaty lotniskowe.

- Instytucja Strony przyjmującej pokryje koszty pobytu osób delegowanych na swoim terytorium.

- Strona delegująca dopilnuje, aby osoby uczestniczące w wymianach realizowanych w ramach niniejszego Programu posiadały ubezpieczenie kosztów leczenia i następstw nieszczęśliwych wypadków, niezależnie od tego, czy stosowne przepisy kraju przyjmującego zapewniają prawo do opieki medycznej.

Zainteresowane instytucje powinny dążyć do zawarcia odrębnych porozumień w sprawie warunków finansowania wymiany osób.

b. *Stypendia*

Każda ze stron przekaże drugiej Stronie plan stypendiów przynajmniej na trzy miesiące przed jego zamknięciem oraz udostępni stosowne formularze. W planie tym powinny być określone wymagania dla kandydatów, niezbędne dokumenty oraz terminy składania dokumentów i przyznawania grantów.

W przypadku stypendiów oferowanych przez Ministerstwo Stosunków z Zagranicą (SRE), za pośrednictwem Meksykańskiej Agencji ds. Współpracy Międzynarodowej na rzecz Rozwoju (AMEXCID), szczegółowe informacje dotyczące poszczególnych programów, osób, do których są skierowane, grantów i wymagań oraz inne dane niezbędne polskim kandydatom do nawiązania kontaktu z odpowiednimi instytucjami akademickimi zamieszczone są w Planie Stypendiów Doskonalenia Naukowego dla Obcokrajowców, corocznie publikowanym przez Rząd Meksykański i dostępnym na stronie internetowej **http://becas.sre.gob.mx**

c. *Wymiana solistów i zespołów artystycznych*

Terminy i program pobytu oraz warunki finansowania realizowanej w ramach niniejszego Programu wymiany zespołów artystycznych będą uzgadniane każdorazowo przez zainteresowane podmioty.

d. *Wymiana wystaw*

Szczegółowe warunki organizacji i finansowania wystaw będą uzgadniane bezpośrednio przez zainteresowane instytucje i zostaną określone w odrębnych porozumieniach zawartych przez te podmioty.

e. *Organizacja pokazów kinowych*

O ile zainteresowane podmioty nie ustalą inaczej, instytucja Strony wysyłającej pokryje koszty wysyłki filmów i materiałów towarzyszących pokazom, a instytucja Strony przyjmującej pokryje koszty wynajmu sali oraz reklamy i promocji.

f. *Międzynarodowe targi książki*

O ile zainteresowane podmioty nie ustalą inaczej, instytucja Strony wysyłającej pokryje koszty udziału swoich przedstawicieli w targach książki. Wydawnictwa pokryją koszty swojej prezentacji na targach książki.

g. *Materiały informacyjne, bibliograficzne i audiowizualne*

O ile zainteresowane instytucje nie ustalą inaczej, koszty pakowania i przewozu materiałów informacyjnych, bibliograficznych i audiowizualnych wymienianych w ramach niniejszego Programu pokryje instytucja Strony wysyłającej.

h. *Inne źródła finansowania*

W celu realizacji projektów i propozycji zawartych w niniejszym Programie Strony mają prawo, po wspólnym uzgodnieniu, zwrócić się z prośbą o współpracę i wsparcie finansowe do niezależnych podmiotów wewnętrznych i zewnętrznych, np. instytucji międzynarodowych, fundacji, organizacji pozarządowych, przedsiębiorstw i organizacji lokalnych.

D. USTALENIA KOŃCOWE

Niniejszy program wchodzi w życie z dniem jego podpisania i obowiązuje do dnia 31 grudnia 2021 roku. Jeżeli do tego czasu nie odbędzie się kolejne posiedzenie Komisji Mieszanej, to niniejszy Program będzie obowiązywał do dnia podpisania kolejnego Programu, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2022 roku.

Piąte posiedzenie Komisji Mieszanej ds. Współpracy Edukacyjnej i Kulturalnej odbędzie się w mieście Meksyk. Data zostanie ustalona w drodze dyplomatycznej.

Niniejszy Czwarty Program Wykonawczy został uzgodniony podczas wideokonferencji w dniu 10 kwietnia 2017 roku i podpisany w Meksyku w dniu 24 kwietnia 2017 roku podczas wizyty oficjalnej Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy w Meksykańskich Stanach Zjednoczonych, w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, każdy w językach polskim i hiszpańskim, przy czym obydwa teksty mają jednakową moc.

ZE STRONY MEKSYKAŃSKIEJ	ZE STRONY POLSKIEJ
Luis Videgaray Caso **Minister Spraw Zagranicznych** **Meksykańskich Stanów** **Zjednoczonych**	**Renata Szczęch** **Podsekretarz Stanu** **w Ministerstwie Spraw** **Zagranicznych** **Rzeczypospolitej Polskiej**

ZAŁĄCZNIK

DELEGACJA MEKSYKAŃSKA

MINISTERSTWO STOSUNKÓW Z ZAGRANICĄ

Meksykańska Agencja Współpracy Międzynarodowej na rzecz Rozwoju

Dr Martha Navarro Albo **Przewodnicząca delegacji meksykańskiej**
Dyrektor Generalna ds. Współpracy Naukowo-Technicznej
Meksykańska Agencja Współpracy Międzynarodowej na rzecz Rozwoju

Mgr María Fernanda López Olivo
Zastępca Dyrektora Generalnego ds. Współpracy Akademickiej
Dyrekcja Generalna ds. Współpracy Naukowo-Technicznej
Meksykańska Agencja Współpracy Międzynarodowej na rzecz Rozwoju

Mgr Carlos Enríquez Verdura
Zastępca Dyrektora Generalnego ds. Projektów Specjalnych
Dyrekcja Generalna ds. Współpracy Edukacyjnej i Kulturalnej

Radca María Elisa Banda Pérez
Dyrektor ds. Umów i Programów
Dyrekcja Generalna ds. Współpracy Naukowo-Technicznej
Meksykańska Agencja Współpracy Międzynarodowej na rzecz Rozwoju

Drugi Sekretarz Laura Elisa García Querol
Dyrektor ds. Współpracy Naukowo – Technicznej w Europie
Dyrekcja Generalna ds. Współpracy Naukowo - Technicznej

Mgr Martha Blanca Meraz Hernando
Zastępca Dyrektora ds. Umów i Programów dotyczących Współpracy Edukacyjnej i Kulturalnej z Europą, Azją i Pacyfikiem, Afryką i Bliskim Wschodem
Dyrekcja Generalna ds. Współpracy Naukowo-Technicznej
Meksykańska Agencja Współpracy Międzynarodowej na rzecz Rozwoju

Mgr Susana Deyanira Ocaña Miranda
Naczelnik Wydziału ds. Umów i Programów dotyczących Współpracy Edukacyjnej i Kulturalnej z Europą
Dyrekcja Generalna ds. Współpracy Naukowo-Technicznej
Meksykańska Agencja Współpracy Międzynarodowej na rzecz Rozwoju

Ambasada Meksyku w Polsce

Ambasador Alejandro Negrín Muñoz
Ambasador Meksyku w Polsce

Trzeci Sekretarz Irwin Genaro Salazar Vega
Attaché kulturalny
Ambasada Meksyku w Polsce

MINISTERSTWO EDUKACJI PUBLICZNEJ

Mgr Mario Salinas Rivera
Dyrektor ds. Komunikacji
Dyrekcja Generalna ds. Szkolnictwa Wyższego i Uniwersyteckiego

Mgr Evangelina Vázquez Herrera
Dyrektor Obszaru
Zastępca Dyrektora Generalnego ds. Zarządzania
Dyrektor Generalny ds. Rozwoju Zarządzania Edukacją

Lic. Juan Marco Antonio Luna Rodríguez
Naczelnik Wydziału Współpracy z Resztą Świata
Dyrekcja Generalna Stosunków Międzynarodowych

MINISTERSTWO KULTURY

Mgr Verónica Ahumada Chávez
Dyrektor ds. Współpracy Kulturowej i Edukacyjnej
Dyrekcja Generalna Stosunków Międzynarodowych

Mgr Lyla Patricia Campos Díaz
Krajowa Szkoła Konserwacji, Restaurowania i Muzealnictwa

KRAJOWE STOWARZYSZENIE UNIWERSYTETÓW I INSTYTUCJI SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

Mgr Brenda Elizabeth Galaviz Aragón
Dyrektor Stosunków Międzynarodowych
Dyrekcja Generalna ds. Strategicznych

NARODOWA KOMISKA KULTURY FIZYCZNEJ I SPORTU

Mgr Mariana A. Moreno Portilla
Doradca Dyrekcji Stosunków Międzynarodowych

DELEGACJA POLSKA

MINISTERSTWO SPRAW ZAGRANICZNYCH

Małgorzata Wierzejska **Przewodnicząca delegacji polskiej**
Dyrektor Departamentu Dyplomacji Publicznej i Kulturalnej

Michał Filipek
Kierownik Referatu ds. Prawnych
Departament Dyplomacji Publicznej i Kulturalnej

Joanna Muszalska-Posmyk
Referat ds. Prawnych
Departament Dyplomacji Publicznej i Kulturalnej

Karolina Cemka
Zastępca Dyrektora Departamentu Ameryki
Departament Ameryki

Krzysztof J. Hinz
Referat ds. Ameryki Łacińskiej i Karaibów
Departament Ameryki

Krzysztof Piórkowski
Departament Prawno-Traktatowy, Wydział Traktatów

Ambasada Polski w Meksyku

Amb. Beata Wojna
Ambasador Polski w Meksyku

Drugi Sekretarz Zofia Ziółkowska
Ambasada Polski w Meksyku

MINISTERSTWO KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

Jan Tyszowiecki
Departament Współpracy z Zagranicą

MINISTERSTWO NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

Juliusz Szymczak-Gałkowski
Dyrektor
Departament Współpracy Międzynarodowej
Wojciech Dziedzic

Główny specjalista
Departament Współpracy z Zagranicą

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

Magdalena Nartowska-Hydzik
Naczelnik Wydziału
Departament Strategii i Współpracy Międzynarodowej

MINISTERSTWO SPORTU I TURYSTYKI

Adam Bralczyk – reprezentant Ministerstwa Sportu i Turystyki
Kierownik Referatu ds. Pozaeuropejskiej Współpracy Dwustronnej
Departament Dyplomacji Publicznej i Kulturalnej

TELEWIZJA POLSKA

Louis – Jean Clayton Reklewski
Zastępca Dyrektora Biura Spraw Korporacyjnych

Sławomir Bardski
Dział ds. Współpracy z Organizacjami Międzynarodowymi